

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Факультет хореографічного мистецтва
Кафедра сучасної та бальної хореографії

**ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
З ДИСЦИПЛІНИ**

Латиноамериканський бальний танець та методика його викладання

для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 024 Хореографія
освітньої програми **Бальна хореографія**

Харків, 2024

УДК 793.33(8=134):378.147](073.034)

Л 27

Друкується за рішенням

Науково-методичної ради ХДАК (протокол № 13 від 29.04.2024 р.)

Рекомендовано радою факультету хореографічного мистецтва
(протокол № 9 від 19.04.2024 р.)

Рекомендовано кафедрою сучасної та бальної хореографії
(протокол № 12 від 12.04.2024 р.)

Рецензенти:

Катерина Бортник, доцент, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри народної хореографії Харківської державної академії культури

Олександра ШИРОКОВСЬКА, старший викладач кафедри сучасної та бальної хореографії Харківської державної академії культури

Укладачі:

Микола БЕРДНІК, викладач кафедри сучасної та бальної хореографії;

Кирило ШКУРЕЄВ, старший викладач кафедри сучасної та бальної хореографії, кандидат мистецтвознавства, заслужений тренер України зі спортивних танців.

Л 27 Латиноамериканський бальний танець та методика його викладання : інструкт.-метод. матеріали до самостійної роботи з дисципліни для здобувачів першого (бакалавр.) рівня вищої освіти, спец. 024 «Хореографія», освітня програма «Бальна хореографія» / М-во культури та інформ. політики України, Харків. держ. акад. культури, Ф-т хореогр. мистецтва, Каф. сучасної та бальної хореографії ; [уклад.: М. М. Берднік, К. І. Шкурєєв]. – Харків : ХДАК, 2024. – 25 с.

Навчальна дисципліна Латиноамериканський бальний танець та методика його викладання спрямована на формування теоретичної і практичної готовності здобувачів освіти до творчої, організаційної, педагогічної, мистецької діяльності, професійної самореалізації в сучасних історико-культурних умовах через засвоєння особливостей історичного розвитку, музичної основи, визначальних понять і положень сучасної латиноамериканської хореографії і опанування практичних навичок виконання танців конкурсної програми.

Методичні рекомендації розроблені відповідно до навчального плану першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 024 «Хореографія» освітньої програми «Бальна хореографія».

УДК 793.33(8=134):378.147](073.034)

© Харківська державна академія культури, 2024

© Берднік М.М., 2024

© Шкурєєв К.І., 2024

ВСТУП

Самостійна робота здобувачів вищої освіти з дисципліни «Латиноамериканський бальний танець та методика його викладання» визначається програмою навчальної дисципліни та містить завдання для опанування теоретичного й практичного матеріалу.

Під час самостійної роботи здобувачам необхідно уважно вивчати лекції, запропоновані викладачем, з власним аналізом та висновками; звертатися за додатковим матеріалом, що стосується творчості видатних балетмейстерів, провідних хореографічних колективів України та інших країн; слідкувати за виходом з друку нових робіт з питань хореографічного мистецтва.

Після практичних занять під час самостійної роботи здобувачам необхідно закріплювати окремі комбінації, варіації та тренувальні вправи. Необхідно самостійно відпрацьовувати найскладніші танцювальні рухи, закріплювати практичні навички виконання окремих комбінацій, варіацій, а також приділяти найбільшу увагу стилю, характеру та манері виконання танців латиноамериканської програми.

Для кращого опанування матеріалу здобувачам рекомендується занотовувати окремі рухи і комбінації, використовуючи коротку систему запису рухів та малюнків. Також обов'язково практично повторювати комбінації, варіації та рухи танців латиноамериканської програми.

Для поглиблення своїх знань під час самостійної роботи здобувачам рекомендується використовувати відеоматеріали конкурсних програм провідних виконавців латиноамериканського танцю України та інших держав. Це дає можливість ближче познайомитись з творчістю того чи іншого виконавця, різноманіттям варіацій та форм бальної хореографії, особливостями композиційної побудови хореографічних творів, звернути увагу на художні образи, відчутти емоціональність кожного танцю, а також уважніше придивитись до найскладніших рухів. Аналіз робіт видатних виконавців латиноамериканського танцю допоможе швидко засвоювати лекційний та практичний курс предмету «Латиноамериканський бальний танець та методика його виконання».

Крім цього необхідно слідкувати за проведенням багатьох міжнародних та всеукраїнських фестивалів та конкурсів, які висвітлюються в засобах масової інформації (телебачення, преса). Треба відвідувати виступи найвідоміших колективів з різних міст і країн, що представляють латиноамериканський танець як світову хореографічну спадщину.

САМОСТІЙНЕ ЗАНЯТТЯ № 1

Тема: Мета і завдання курсу «Латиноамериканський бальний танець та методика його викладання».

Мета вивчення: Знайомство з метою та завданнями предмету.

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Походження та розвиток латиноамериканського бального танцю.
2. Значення хореографічного мистецтва в естетичному вихованні.
3. Основні вимоги до викладача латиноамериканського танцю в хореографічному колективі.

Хід практичної роботи

Завдання:

1. Проаналізувати мету курсу.
2. Назвати та охарактеризувати складові частини курсу.

Основна література: 3, 5, 11, 12, 13. Додаткова література: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 14. Інформаційні ресурси: 1, 2, 4.

САМОСТІЙНЕ ЗАНЯТТЯ № 2

Тема: Ознайомитись з постановою корпусу в латиноамериканських танцях, побудовою, ступенем повороту, позицією рук.

Мета вивчення: Вивчити основні принципи та положення латиноамериканських танцях.

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Термінологія латиноамериканського бального танцю. Основні терміни та поняття.
2. Історія виникнення латиноамериканських бальних танців.

Хід практичної роботи

Завдання:

1. Дати визначення терміну «постанова корпусу».
2. Які є варіанти позиції рук у зв'язку з позицією в парі та окремо.
3. Ступені оберту у фігурах «Віяло», «Алемана».
4. Методика побудови основної позиції корпусу у латиноамериканському танці.

Основна література: 1, 2, 13. Інформаційні ресурси: 1, 2, 4.

САМОСТІЙНЕ ЗАНЯТТЯ № 3

Тема: Засвоїти варіанти використання різних видів кроків (крок чек, затриманий крок, крок з поворотом та інші).

Мета вивчення: Вивчити варіанти видів кроків. Їх використання, принципи механіки та техніки дії.

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. У. Лерд «Техніка латиноамериканських танців». Робота з підручником.
2. Основні принципи та методи роботи з рухом у латиноамериканських танцях.

Хід практичної роботи

Завдання:

1. Опанувати теоретично та практично види кроків.
2. Практично вивчити механіку та техніку рухів.
3. Методично вміти надати матеріал по темі кроків.

Основна література: 1, 2, 13. Інформаційні ресурси: 2, 4.

САМОСТІЙНЕ ЗАНЯТТЯ № 4

Тема: Ознайомитись з основними позиціями та діями (закрита лицьова позиція, зімкнута позиція, відкрита лицьова позиція, та інші).

Мета вивчення: Вивчити всі описані позиції у латиноамериканському танці побудови у парі.

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Кроки. Види, засоби застосування залежно від цілей.
2. Термінологія латиноамериканського бального танцю. Основні терміни та поняття.

Хід практичної роботи

Завдання:

1. Позиції. Закриті, відкриті.
2. Назви позицій.
3. Позиції які застосовуються в окремих танцях.

Основна література: 1, 2, 13. Інформаційні ресурси: 1, 2, 4.

САМОСТІЙНЕ ЗАНЯТТЯ № 5

Тема: Вивчити та застосовувати музичні терміни (музичні акценти, темп, ритм, ритмічна інтерпретація, рахунок та інші).

Мета вивчення: Знати, та вміти застосувати музичну термінологію у викладанні латиноамериканського танцю.

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Значення музики в народженні хореографічного твору.
2. Музичні прийоми, що допомагають розкриттю хореографічної дії.
3. Робота балетмейстера з фонограмою, композитором, концертмейстером.
4. Видатні балетні композитори України та світу.

Хід практичної роботи

Завдання:

1. Значення музики в ритмічній структурі побудови хореографії..
2. Як залежить танцювальний текст та малюнок від музичного матеріалу?
3. Розкрити специфіку роботи балетмейстера з акомпаніатором.
4. На основі чого композитор створює музику до танцю?
5. Як взаємодіють балетмейстер і композитор?
6. Які основні вимоги до мелодій для змагань з бальних танців?
7. Які основні вимоги до мелодій для змагань з формейшен або секвей?
8. Фонограми для сценічної обробки бального танцю. Специфіка.
9. Що треба визначити в музичному матеріалі перед початком роботи?
10. Як проводити аналіз музичного твору?

Основна література: 1, 2, 5, 9, 11, 12, 13. Додаткова література: 3, 4, 5, 9, 12.
Інформаційні ресурси: 1, 2, 3, 4.

САМОСТІЙНЕ ЗАНЯТТЯ № 6

Тема: Досконало вивчити принципи і методи створення сольних вправ направлених на розвиток необхідних якостей танцівника.

Мета вивчення: Створення сольних вправ для розвитку необхідних якостей виконавця латиноамериканського танцю на основі описаних рухів.

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Загальні поняття хореографічної композиції.
2. Хореографічна лексика та хореографічний текст.
3. Малюнок танцю.
4. У. Лерд «Техніка латиноамериканських танців». Робота з підручником.

Хід практичної роботи

Завдання:

1. Створення сольних вправ у п'яти танцях латиноамериканської програми.
2. Аналіз зв'язку цілей та методів при побудові вправ.

Основна література: 1, 2, 3, 4, 8, 10, 11. Інформаційні ресурси: 1, 2, 3.

САМОСТІЙНЕ ЗАНЯТТЯ № 7

Тема: Оволодіти знанням та практичним використанням фігур у танці самба рівня student, associate.

Мета вивчення: Засвоєння фігур напрямок руху, технічні особливості, ритм виконання.

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Спадщина У. Лерда, аналіз работ.

2. Методика роботи з матеріалом книги «Техніка виконання латиноамериканських танців».
3. Аналіз механіки та техніки рухів танців латиноамериканської програми.

Хід практичної роботи

Завдання:

1. Проаналізувати структуру роботи з матеріалом по книзі У. Лерда «Техніка виконання латиноамериканських бальних танців».
2. Провести комплексний аналіз запропонованих викладачем рухів.

Основна література: 1, 2, 11, 12, 13. Інформаційні ресурси: 1, 2.

САМОСТІЙНЕ ЗАНЯТТЯ № 8

Тема: Оволодіти знанням фігур та практичним використанням у танці ча-ча-ча рівня student, associate.

Мета вивчення: Практичне застосування отриманих теоретичних знань, засвоєння фігур напрямку руху, технічні особливості, ритм виконання.

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Спадщина У. Лерда, аналіз робіт.
2. Методика роботи з матеріалом книги «Техніка виконання латиноамериканських танців».
3. Аналіз механіки та техніки рухів танців латиноамериканської програми.

Хід практичної роботи

Завдання:

1. Проаналізувати структуру роботи з матеріалом по книзі У. Лерда «Техніка виконання латиноамериканських бальних танців».
2. Провести комплексний аналіз запропонованих викладачем рухів.

Основна література: 1, 2, 11, 12, 13. Інформаційні ресурси: 1, 2.

САМОСТІЙНЕ ЗАНЯТТЯ № 9

Тема: Оволодіти знанням фігур та практичним використанням у танці румба рівня student, associate.

Мета вивчення: Практичне застосування отриманих теоретичних знань, засвоєння фігур напрямку руху, технічні особливості, ритм виконання.

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Спадщина У. Лерда, аналіз робіт.
2. Методика роботи з матеріалом книги «Техніка виконання латиноамериканських танців».
3. Аналіз механіки та техніки рухів танців латиноамериканської програми.

Хід практичної роботи

Завдання:

1. Проаналізувати структуру роботи з матеріалом по книзі У. Лерда «Техніка виконання латиноамериканських бальних танців».
  2. Провести комплексний аналіз запропонованих викладачем рухів.
- Основна література: 1, 2, 11, 12, 13. Інформаційні ресурси: 1, 2.

САМОСТІЙНЕ ЗАНЯТТЯ № 10

Тема: Оволодіти знанням фігур та практичним використанням у танці пасодобль рівня student, associate.

Мета вивчення: Практичне застосування отриманих теоретичних знань, засвоєння фігур напрямок руху, технічні особливості, ритм виконання.

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Спадщина У. Лерда, аналіз работ.
2. Методика роботи з матеріалом книги «Техніка виконання латиноамериканських танців».
3. Аналіз механіки та техніки рухів танців латиноамериканської програми.

Хід практичної роботи

Завдання:

1. Проаналізувати структуру роботи з матеріалом по книзі У. Лерда «Техніка виконання латиноамериканських бальних танців».
  2. Провести комплексний аналіз запропонованих викладачем рухів.
- Основна література: 1, 2, 11, 12, 13. Інформаційні ресурси: 1, 2.

САМОСТІЙНЕ ЗАНЯТТЯ № 11

Тема: Оволодіти знанням фігур та практичним використанням у танці джайв рівня student, associate.

Мета вивчення: Практичне застосування отриманих теоретичних знань, засвоєння фігур напрямок руху, технічні особливості, ритм виконання.

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

3. Спадщина У. Лерда аналіз работ.
4. Методика роботи з матеріалом книги «Техніка виконання латиноамериканських танців».
5. Аналіз механіки та техніки рухів танців латиноамериканської програми.

Хід практичної роботи

Завдання:

1. Проаналізувати структуру роботи з матеріалом по книзі У. Лерда «Техніка виконання латиноамериканських бальних танців».
  2. Провести комплексний аналіз запропонованих викладачем рухів
- Основна література: 1, 2, 11, 12, 13. Інформаційні ресурси: 1, 2.

САМОСТІЙНЕ ЗАНЯТТЯ № 12

Тема: Досконало вивчити принципи побудови тренувальних комбінацій з фігур рівня student, associate.

Мета вивчення: Засвоєння принципів побудови тренувальних комбінацій початкового рівня.

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Зв'язок теорії та практики побудови тренувальних, конкурсних хореографій початкового рівня.
2. Міжнародні правила побудови хореографії у латиноамериканських танцях.
3. Правила музикальної побудови хореографій. Поняття «квадрата», музичної фрази, акцентів.

Хід практичної роботи

Завдання:

1. Повторити фігури рівня student, associate та методи їх зв язку.
2. Створити хореографічний текст, який буде гармонійно виконуватися у парі та «розкладається» на танцювальному майданчику.
3. Провести аналіз хореографії, описати, та дати практичні рекомендації к виконанню.

Основна література: 1, 2, 4, 10, 11, 13. Інформаційні ресурси: 1, 2.

САМОСТІЙНЕ ЗАНЯТТЯ № 13

Тема: Оволодіти знанням та практичним використанням фігур у танці самба рівня member, fellow.

Мета вивчення: Засвоєння фігур, напрямів руху, технічні особливості, ритм виконання.

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Спадщина У. Лерда, аналіз робіт.
2. Методика роботи з матеріалом книги «Техніка виконання латиноамериканських танців».
3. Аналіз механіки та техніки рухів танців латиноамериканської програми.

Хід практичної роботи

Завдання:

1. Проаналізувати структуру роботи з матеріалом по книзі У.Лерда «Техніка виконання латиноамериканських бальних танців»
2. Провести комплексний аналіз запропонованих викладачем рухів.

Основна література: 1, 2, 11. Інформаційні ресурси: 1, 2.

САМОСТІЙНЕ ЗАНЯТТЯ № 14

Тема: Оволодіти знанням фігур та практичним використанням у танці ча-ча-ча рівня member, fellow.

Мета вивчення: Засвоєння фігур, напрямів руху, технічні особливості, ритм виконання.

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Спадщина У. Лерда аналіз робот.
2. Методика роботи з матеріалом книги «Техніка виконання латиноамериканських танців».
3. Аналіз механіки та техніки рухів танців латиноамериканської програми.

Хід практичної роботи

Завдання:

1. Проаналізувати структуру роботи з матеріалом по книзі У. Лерда «Техніка виконання латиноамериканських бальних танців».
2. Провести комплексний аналіз запропонованих викладачем рухів.

Основна література: 1, 2, 11. Інформаційні ресурси: 1, 2.

САМОСТІЙНЕ ЗАНЯТТЯ № 15

Тема: Оволодіти знанням фігур та практичним використанням у танці румба рівня member, fellow.

Мета вивчення: Засвоєння фігур напрямом руху, технічні особливості, ритм виконання.

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Спадщина У. Лерда аналіз робот.
2. Методика роботи з матеріалом книги «Техніка виконання латиноамериканських танців».
3. Аналіз механіки та техніки рухів танців латиноамериканської програми.

Хід практичної роботи

Завдання:

1. Проаналізувати структуру роботи з матеріалом по книзі У. Лерда «Техніка виконання латиноамериканських бальних танців».
2. Провести комплексний аналіз запропонованих викладачем рухів.

Основна література: 1, 2, 11. Інформаційні ресурси: 1, 2.

САМОСТІЙНЕ ЗАНЯТТЯ № 16

Тема: Оволодіти знанням фігур та практичним використанням у танці пасодобль рівня member, fellow.

Мета вивчення: Засвоєння фігур, напрямів руху, технічні особливості, ритм виконання.

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Спадщина У. Лерда аналіз робіт.
2. Методика роботи з матеріалом книги «Техніка виконання латиноамериканських танців».
3. Аналіз механіки та техніки рухів танців латиноамериканської програми.

Хід практичної роботи

Завдання:

1. Проаналізувати структуру роботи з матеріалом по книзі У.Лерда «Техніка виконання латиноамериканських бальних танців».
2. Провести комплексний аналіз запропонованих викладачем рухів.

Основна література: 1, 2, 11. Інформаційні ресурси: 1, 2.

САМОСТІЙНЕ ЗАНЯТТЯ № 17

Тема: Оволодіти знанням фігур та практичним використанням у танці джайв рівня member, fellow.

Мета вивчення: Засвоєння фігур, напрямів руху, технічні особливості, ритм виконання.

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Спадщина У. Лерда аналіз робіт.
2. Методика роботи з матеріалом книги «Техніка виконання латиноамериканських танців».
3. Аналіз механіки та техніки рухів танців латиноамериканської програми.

Хід практичної роботи

Завдання:

1. Проаналізувати структуру роботи з матеріалом по книзі У. Лерда «Техніка виконання латиноамериканських бальних танців».
2. Провести комплексний аналіз запропонованих викладачем рухів.

Основна література: 1, 2, 11. Інформаційні ресурси: 1, 2.

САМОСТІЙНЕ ЗАНЯТТЯ № 18

Тема: Досконало вивчити принципи побудови тренувальних комбінацій з фігур рівня member, fellow.

Мета вивчення: Засвоєння принципів побудови тренувальних комбінацій середнього рівня складності.

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Зв'язок теорії та практики побудови тренувальних, конкурсних хореографій початкового рівня.
2. Міжнародні правила побудови хореографії у латиноамериканських танцях.
3. Правила музикальної побудови хореографій. Поняття «квадрата», музичної фрази, акцентів.

Хід практичної роботи

Завдання:

1. Повторити фігури рівня member, fellow. та методи їх зв язку.
2. Створити хореографічних текст, який буде гармонійно виконуватися у парі та «розкладається» на танцювальному майданчику.
3. Провести аналіз хореографії, описати, та дати практичні рекомендації к виконанню.

Основна література: 1, 2, 4, 10, 11, 13. Інформаційні ресурси: 1, 2.

САМОСТІЙНЕ ЗАНЯТТЯ № 19

Тема: Оволодіти знанням та практичним використанням фігур у танці самба рівня advance.

Мета вивчення: Засвоєння фігур, напрямів руху, технічні особливості, ритм виконання.

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Спадщина У. Лерда аналіз работ.
2. Методика роботи з матеріалом книги «Техніка виконання латиноамериканських танців».
3. Аналіз механіки та техніки рухів танців латиноамериканської програми.

Хід практичної роботи

Завдання:

1. Проаналізувати структуру роботи з матеріалом по книзі У. Лерда «Техніка виконання латиноамериканських бальних танців».
2. Провести комплексний аналіз запропонованих викладачем рухів.

Основна література: 1, 2, 11. Інформаційні ресурси: 1, 2.

САМОСТІЙНЕ ЗАНЯТТЯ № 20

Тема: Оволодіти знанням фігур та практичним використанням у танці ча-ча-ча рівня advance.

Мета вивчення: Засвоєння фігур, напрямів руху, технічні особливості, ритм виконання.

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Спадщина У. Лерда аналіз работ.

2. Методика роботи з матеріалом книги «Техніка виконання латиноамериканських танців».
3. Аналіз механіки та техніки рухів танців латиноамериканської програми.

Хід практичної роботи

Завдання:

1. Проаналізувати структуру роботи з матеріалом по книзі У.Лерда «Техніка виконання латиноамериканських бальних танців».
2. Провести комплексний аналіз запропонованих викладачем рухів.

Основна література: 1, 2, 11. Інформаційні ресурси: 1, 2.

САМОСТІЙНЕ ЗАНЯТТЯ № 21

Тема: Оволодіти знанням фігур та практичним використанням у танці румба рівня advance.

Мета вивчення: Засвоєння фігур, напрямів руху, технічні особливості, ритм виконання.

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Спадщина У. Лерда аналіз работ.
2. Методика роботи з матеріалом книги «Техніка виконання латиноамериканських танців».
3. Аналіз механіки та техніки рухів танців латиноамериканської програми.

Хід практичної роботи

Завдання:

1. Проаналізувати структуру роботи з матеріалом по книзі У. Лерда «Техніка виконання латиноамериканських бальних танців».
2. Провести комплексний аналіз запропонованих викладачем рухів.

Основна література: 1, 2, 11. Інформаційні ресурси: 1, 2.

САМОСТІЙНЕ ЗАНЯТТЯ № 22

Тема: Оволодіти знанням фігур та практичним використанням у танці пасодобль рівня advance.

Мета вивчення: Засвоєння фігур, напрямів руху, технічні особливості, ритм виконання.

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Спадщина У. Лерда аналіз работ.
2. Методика роботи з матеріалом книги «Техніка виконання латиноамериканських танців».
3. Аналіз механіки та техніки рухів танців латиноамериканської програми.

Хід практичної роботи

Завдання:

1. Проаналізувати структуру роботи з матеріалом по книзі У. Лерда «Техніка виконання латиноамериканських бальних танців».
  2. Провести комплексний аналіз запропонованих викладачем рухів.
- Основна література: 1, 2, 11. Інформаційні ресурси: 1, 2.

САМОСТІЙНЕ ЗАНЯТТЯ № 23

Тема: Оволодіти знанням фігур та практичним використанням у танці джайв рівня advance.

Мета вивчення: Засвоєння фігур, напрямів руху, технічні особливості, ритм виконання.

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Спадщина У. Лерда аналіз робіт.
2. Методика роботи з матеріалом книги «Техніка виконання латиноамериканських танців».
3. Аналіз механіки та техніки рухів танців латиноамериканської програми.

Хід практичної роботи

Завдання:

1. Проаналізувати структуру роботи з матеріалом по книзі У. Лерда «Техніка виконання латиноамериканських бальних танців».
  2. Провести комплексний аналіз запропонованих викладачем рухів.
- Основна література: 1, 2, 11. Інформаційні ресурси: 1, 2.

САМОСТІЙНЕ ЗАНЯТТЯ № 24

Тема: Досконало вивчити принципи побудови тренувальних комбінацій з фігур рівня advance.

Мета вивчення: Засвоєння принципів побудови тренувальних комбінацій вищого рівня складності.

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Зв'язок теорії та практики побудови тренувальних, конкурсних хореографій початкового рівня.
2. Міжнародні правила побудови хореографії у латиноамериканських танцях.
3. Правила музикальної побудови хореографій. Поняття «квадрата», музичної фрази, акцентів.

Хід практичної роботи

Завдання:

1. Повторити фігури рівня advance та методи їх зв'язку.
2. Створити хореографічний текст, який буде гармонійно виконуватися у парі та розміщуватися на танцювальному майданчику.

3. Провести аналіз хореографії, описати, та дати практичні рекомендації к виконанню.

Основна література: 1, 2, 4, 10, 11, 13. Інформаційні ресурси: 1, 2.

САМОСТІЙНЕ ЗАНЯТТЯ № 25

Тема: Оволодіти знанням фігур вищого рівня складності та їх практичним використанням у танці самба.

Мета вивчення: Засвоєння фігур, напрямів руху, технічні особливості, ритм виконання.

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Спадщина У. Лерда аналіз робот.
2. Методика роботи з матеріалом книги «Техніка виконання латиноамериканських танців».
3. Аналіз механіки та техніки рухів танців латиноамериканської програми.

Хід практичної роботи

Завдання:

1. Проаналізувати структуру роботи з матеріалом по книзі У.Лерда «Техніка виконання латиноамериканських бальних танців».
2. Провести комплексний аналіз запропонованих викладачем рухів.

Основна література: 1, 2. Інформаційні ресурси: 1, 2.

САМОСТІЙНЕ ЗАНЯТТЯ № 26

Тема: Оволодіти знанням фігур вищого рівня складності та їх практичним використанням у танці ча-ча-ча.

Мета вивчення: Засвоєння фігур, напрямів руху, технічні особливості, ритм виконання.

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Спадщина У. Лерда аналіз робот.
2. Методика роботи з матеріалом книги «Техніка виконання латиноамериканських танців».
3. Аналіз механіки та техніки рухів танців латиноамериканської програми.

Хід практичної роботи

Завдання:

1. Проаналізувати структуру роботи з матеріалом по книзі У. Лерда «Техніка виконання латиноамериканських бальних танців».
2. Провести комплексний аналіз запропонованих викладачем рухів

Основна література: 1, 2. Інформаційні ресурси: 1, 2.

САМОСТІЙНЕ ЗАНЯТТЯ № 27

Тема: Оволодіти знанням фігур вищого рівня складності та їх практичним використанням у танці румба.

Мета вивчення: Засвоєння фігур, напрямів руху, технічні особливості, ритм виконання.

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Спадщина У. Лерда аналіз робіт.
2. Методика роботи з матеріалом книги «Техніка виконання латиноамериканських танців».
3. Аналіз механіки та техніки рухів танців латиноамериканської програми.

Хід практичної роботи

Завдання:

1. Проаналізувати структуру роботи з матеріалом по книзі У. Лерда «Техніка виконання латиноамериканських бальних танців».
2. Провести комплексний аналіз запропонованих викладачем рухів.

Основна література: 1, 2. Інформаційні ресурси: 1, 2.

САМОСТІЙНЕ ЗАНЯТТЯ № 28

Тема: Оволодіти знанням фігур вищого рівня складності та їх практичним використанням у танці пасодобль.

Мета вивчення: Засвоєння фігур, напрямів руху, технічні особливості, ритм виконання.

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Спадщина У. Лерда аналіз робіт.
2. Методика роботи з матеріалом книги «Техніка виконання латиноамериканських танців».
3. Аналіз механіки та техніки рухів танців латиноамериканської програми.

Хід практичної роботи

Завдання:

1. Проаналізувати структуру роботи з матеріалом по книзі У. Лерда «Техніка виконання латиноамериканських бальних танців».
2. Провести комплексний аналіз запропонованих викладачем рухів.

Основна література: 1, 2. Інформаційні ресурси: 1, 2.

САМОСТІЙНЕ ЗАНЯТТЯ № 29

Тема: Оволодіти знанням фігур вищого рівня складності та їх практичним використанням у танці джайв.

Мета вивчення: Засвоєння фігур, напрямів руху, технічні особливості, ритм виконання.

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Спадщина У. Лерда аналіз робіт.
2. Методика роботи з матеріалом книги «Техніка виконання латиноамериканських танців».
3. Аналіз механіки та техніки рухів танців латиноамериканської програми.

Хід практичної роботи

Завдання:

1. Проаналізувати структуру роботи з матеріалом по книзі У.Лерда «Техніка виконання латиноамериканських бальних танців».
2. Провести комплексний аналіз запропонованих викладачем рухів.

Основна література: 1, 2. Інформаційні ресурси: 1, 2.

САМОСТІЙНЕ ЗАНЯТТЯ № 30

Тема: Досконало вивчити принципи побудови тренувальних комбінацій з фігур вищого рівня складності.

Мета вивчення: Засвоєння принципів побудови тренувальних комбінацій вищого рівня складності.

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Зв'язок теорії та практики побудови тренувальних, конкурсних хореографій початкового рівня.
2. Міжнародні правила побудови хореографії у латиноамериканських танцях.
3. Правила музикальної побудови хореографій. Поняття «квадрата», музичної фрази, акцентів.

Хід практичної роботи

Завдання:

1. Повторити фігури рівня advance та вищого рівня складності методи їх зв'язку.
2. Створити хореографічний текст, який буде гармонійно виконуватися у парі та розміщуватися на танцювальному майданчику.
3. Провести аналіз хореографії, описати, та дати практичні рекомендації к виконанню.

Основна література: 1, 2, 4, 10, 11, 13. Інформаційні ресурси: 1, 2.

САМОСТІЙНЕ ЗАНЯТТЯ № 31

Тема: Засвоїти використання підтримок у танцях латиноамериканської програми.

Мета вивчення: Досконало вивчити складові пункти безпеки при виконання підтримок. Техніку дії та механіку рухів.

Обладнання:

1. Танцювальна зала
2. Інтернет-ресурси

3. Конспект лекцій

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Дати визначення поняттю «композиційний план».
2. Назвати складові частини композиційного плану.

Хід практичної роботи

Завдання:

1. Визначити форму та ідею руху.
2. Зробити аналіз дії.
3. Створити комплекс вправ підвідних до підтримки.

Основна література: 10. Додаткова література: 1,2. Інформаційні ресурси: 1, 2, 3, 4.

САМОСТІЙНЕ ЗАНЯТТЯ № 32

Тема: Вміти формувати зріле композиційне рішення танців латиноамериканської програми.

Мета вивчення: Використовуючи основні фігури, та засоби їх інтерпретації. Планувати, та складати композиції в латиноамериканських танцях.

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Напрямки рухів (оберти, динамічні рухи, статика).
2. Розподіл хореографії на етапи:
  - Експозиція
  - Зав'язка
  - Розвиток дії
  - Кульмінація
  - Розв'язка.
3. Музика для танцю, та залежність номеру від музичного матеріалу.
4. Танцювальні комбінації та композиційні перебудови номеру.
5. Особливості та методика проведення репетиційної роботи з виконавцями танцю.

Хід практичної роботи

Завдання:

1. На основі поглибленого вивчення друкованих джерел та відеоматеріалів створити конкурсну варіацію, враховуючи наступні питання :
2. Підбір рухів та варіантів дії
3. Підготувати план хореографії для партнера і партнерки
4. Врахувати вплив музики на виконання танцю
5. Аналіз теоретичний та практичний зробленої хореографії
6. Скласти композиційно-постановчий план.
7. Відпрацювання танцювальних комбінацій, рухів і робота з виконавцями над манерою та характером виконання.

Основна література: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 11. Інформаційні ресурси: 1, 2.

САМОСТІЙНЕ ЗАНЯТТЯ № 33

Тема: Оволодіти еkleктичним мисленням, пошуком нових форм, ускладнення у напрямку вдосконалення якості виконання простих рухів в танцях латиноамериканської програми.

Мета вивчення: Розвиток креативних якостей мислення, пошук новітніх шляхів розвитку хореографії в латиноамериканському танцю.

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Основні вимоги до викладання латиноамериканського бального танцю.
2. Виховання якості рухів у окремих елементах та у цілому. Методи, аспекти дії, послідовність.

Хід практичної роботи

Завдання:

1. Пошук шляхів через аналіз спадщини хореографічного мистецтва
2. Практичні проби хореографічного матеріалу
3. Зробити музичний аналіз вибраних фрагментів
4. Створити композиційний план згідно його складових частин.

Основна література: 3, 4, 6, 9, 10. Додаткова література: 1,2. Інформаційні ресурси: 1, 2.

САМОСТІЙНЕ ЗАНЯТТЯ № 34

Тема: Створювати окремі комбінації, екзерсиси та цілі уроки для різних етапів навчання, згідно обраним цілям та завданням.

Мета вивчення: Основні принципи створення комбінацій.

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Поняття комбінація та екзерсиси.
2. Головні принципи створення комбінацій виходячи з рівня учнів.

Хід практичної роботи

Завдання:

1. Розкрити значення «комбінація»
2. Які основні принципи створення «комбінації».

Основна література: 1, 2, 4, 7, 8, 10, 11. Інформаційні ресурси: 1, 2.

САМОСТІЙНЕ ЗАНЯТТЯ № 35

Тема: Написання курсової роботи.

Мета вивчення: Поглиблене вивчення латиноамериканського бального танцю.

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Визначте напрямки зародження та розвитку латиноамериканського танцю.
2. Жанри, форми, види латиноамериканських танців. Дати характеристику термінів.
3. Проведіть аналіз впливу різноманітних видів хореографічного мистецтва на латиноамериканський танець.

Хід практичної роботи

Завдання:

1. Визначення теми курсової роботи та особливості написання вступу. Тема курсової. Актуальність. Визначення предмету дослідження.
  2. Розробка плану курсової роботи. Створення плану.
  3. Проведення досліджень та фіксація отриманих результатів. Написання розділів роботи.
  4. Оформлення курсової роботи та підготовка до її захисту. Проведення підготовки до захисту. Специфіка оформлення.
- Основна література: 3, 8. Інформаційні ресурси: 1, 2, 3, 4.

САМОСТІЙНЕ ЗАНЯТТЯ № 36

Тема: Опанувати зв'язуючи-допоміжні рухи та танцювальні кроки.

Мета вивчення: використовувати просту форму, розібрати якісне виконання рухів.

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Дати визначення поняттю «допоміжні рухи».
2. Назвати складові частини кроку у танцях румба, самба, ча-ча-ча, джайв, пасодобль.

Хід практичної роботи

Завдання:

1. Основний крок танцю самби
2. Основний крок танцю ча-ча-ча
3. Основний крок танцю румби
4. Основний крок танцю пасодобль
5. Основний крок танцю джайв.

Основна література: 1, 2, 11, 13. Інформаційні ресурси: 1, 2.

САМОСТІЙНЕ ЗАНЯТТЯ № 37

Тема: Працювати над методикою виконання основних тренувальних рухів, удосконалювати техніку та механіку виконання рухів танців латиноамериканської програми.

Мета вивчення: Практичне вдосконалення основних тренувальних рухів для набуття якісного виконання хореографій з латиноамериканського танцю.

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси

2. Конспект лекцій

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Класифікація рухів латиноамериканської програми. 4 рівня складності фігур бального танцю:
Student
Associate
Member
Fellow
2. Універсальні правила, складені з урахуванням Правил IDU які приймаються за основу при проведенні змагань серед Ювеналів та класифікаційних груп.
3. Правила складання композицій з латиноамериканської програми згідно класифікаційних рівнів Початківець, E, D, C клас у всіх вікових категоріях. Дискваліфікація на змаганнях зі спортивних бальних танців.
4. Принципи складання композицій латиноамериканських бальних танців рівня *fellow*, виходячи з переліку попередніх та наступних фігур.

Хід практичної роботи

Завдання:

1. На основі поглибленого вивчення друкованих джерел відпрацьовувати рухи у наступних танців:

Ча-ча-ча

Самба

Румба

Пасодобль

Джайв.

2. Вивчити коректні з'єднання фігур в тренувальні композиції, згідно списку попередніх та наступних фігур.
3. Перевірити музичну органічність композицій.

Основна література: 1, 2, 11, 13. Інформаційні ресурси: 1, 2.

САМОСТІЙНЕ ЗАНЯТТЯ № 38

Тема: Відвідувати майстер-класи та семінари з латиноамериканського бального танцю, переглядати відео матеріали як навчального, так і художнього характеру, вивчати досвід видатних виконавців, переглядаючи їхні виступи або відео матеріали виступів.

Мета вивчення: Аналіз загальносвітової інформації та методів у розвитку латиноамериканського танцю.

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Музичний розмір, музична розкладка та етапи вивчення руху. Варіанти руху та його застосування, можливі помилки та шляхи їх запобігання.
2. Здійснити запис комбінацій та уроків, запропонованих викладачем на практичних заняттях, проаналізувати їх побудову (усно) та занотувати методичні вказівки, щодо їх виконання.

3. Знати методику зв'язку рухів у комбінації, закони формування варіацій з елементів, напрямку руху у парі та окремо.
4. Здійснити підбір і аналіз музичного матеріалу для створення та постановки танцю на малюнок: безсюжетного концертного номеру за законами драматургії, хореографічного номеру секвей на основі лексики латиноамериканського бального танцю, сюжетного танцю, розгорнутої хореографічної композиції (або формейшену).

Хід практичної роботи

Завдання:

1. Аналіз обраних теми семінарів та відеоматеріалу.
  2. Вектор розвитку у зв'язку з отриманим матеріалом.
  3. Створення хореографічних образів.
  4. Створений танець слід записати у схематичній формі фіксуючи музичний розмір, кількість тактів, музичну розкладку рухів у відповідності до часток такту.
- Основна література: 11 Інформаційні ресурси: 1, 2.

САМОСТІЙНЕ ЗАНЯТТЯ № 39

Тема: Розвиток музикальності виконання танців латиноамериканської програми.
 Мета вивчення: Досконало вивчити принципи і методи використання музики при створенні хореографії з латиноамериканського танцю. Латиноамериканська танцювальна музика. Музика для змагань з бального танцю, вимоги до мелодій.
 Драматургія музикального твору.

Обладнання:

1. Інтернет-ресурси
2. Конспект лекцій

Питання до контролю попередніх занять, обговорення, самостійного вивчення та осмислення навчального матеріалу

1. Уолтер Лерд та його внесок у систематизацію й узагальнення творчих досягнень у галузі латиноамериканського танцювального мистецтва.
2. Вимоги до виконавця латиноамериканського бального танцю.
3. Світові дослідники бального танцю.
4. Видатні українські вчителі та виконавці бального танцю.

Хід практичної роботи

Завдання:

1. Єдність руху і музики в її елементарній формі на всіх етапах навчання.
2. Організація рухів в умовах певного темпу і ритму, поступове ускладнення музичного оформлення відповідно до розвитку рухів і вправ.
3. Різноманітність форм взаємозв'язку музики і танцю.

Основна література: 1, 2, 5, 9, 11, 12, 13. Додаткова література: 3,4. Інформаційні ресурси: 1, 2.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Laird W. W. Technique Of Latin Dancing / Walter William Laird. — Brighton : Published by International Dance Publications, 1998. — 186 p.
2. Walter Laird. «Laird Technique of Latin Dancing» - International Dance Teachers' Association / Chapman Graphics, year: 2014, 260 pages.
3. Колногузенко Б. М. Види мистецтва та хореографії : [метод. посіб. для підгот. бакалаврів і спеціалістів за фахом «Хореогр.» 6.020200] / Б. М. Колногузенко ; М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури. — Харків : ХДАК, 2009. — 140 с.
4. Винкельхаус М. «Танцюємо по максимуму: посібник зі спортивного танцю для танцюристів-практиків» - Київ, основа принт, 2009.
5. Дени Г. Всі танці - Київ : Муз. Україна, 1983.
6. Решитило В. Театр танцю Вадима Єлізарова / В. М. Решитило. — Київ : АДЕФ-Україна, 2008. — 271 с.
7. Колногузенко Б. М. Хореографічне мистецтво : зб. ст. / Б. М. Колногузенко ; М-во культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури. — Харків : ХДАК, 2008. — 222 с.
8. Методика роботи з хореографічним колективом: основи курсу : навч.-метод. посібник для студентів спец. «Хореографія» (для денної та заочної форми навчання) / В. М. Волчукова, Н. А. Бугаєць, О. В. Ліманська, О. М. Тіщенко. — Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2013. — 326 с.
9. Композиція танцю. Музика — основа для створення танцю : метод. рек. до вивчення курсу «Мистецтво балетмейстера» для студентів хореогр. від-ня ін-ту культури та керівників аматор. хореогр. колективів / Харків. держ. ін-т культури ; [уклад. Б. М. Колногузенко]. — Харків : ХДІК, 1992. — 39 с.
10. Основи композиції та постановки танцю: сучасна тема в хореографії : навч. посібник / О. В. Ліманська, Н. А. Бугаєць, О. В. Барабаш, В. А. Косиченко. — Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2014.
11. Латиноамериканський бальний танець та методика його викладання [Електронний ресурс] : конспект лекцій. Освітня програма "Бальна хореогр.", галузь знань: 02 "Культура і мистецтво", спец. 024 "Хореогр.", ф-т хореогр. мистецтва / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури, Ф-т хореогр. мистецтва, Каф. бальної та сучас. хореогр. ; [уклад. М.М. Берднік]. — Харків : ХДАК, 2022. — 75 с.
12. Дени Г., Дассвиль Л. «Всі танці». (2 вид.) - Україна, 1987.
13. Діниц Е. В., Ермаков Д. А., Іваннікова О. В. «Абетка танців» - Донецьк, Сталкер, 2004.

Додаткова література

1. Берднік М. Вплив історичних хореографічних витоків на формування змісту емоційної складової латиноамериканського бального танцю. *Культура України*, вип. 80, 2023. С. 76-81.
2. Вакуленко О. П'єр Цухер-Марголе — фундатор стандартів латиноамериканської програми бальних танців. *Вісник КНУКіМ. Серія Мистецтвознавство*. 2015. Вип. 33. С. 25-30.
3. Журавльов О. Періодичне видання, журнал «Тутті-інформ» - Україна, Харків, 1996-2000.
4. Журавльов О. Періодичне видання, журнал «Туттіденс» - Україна. реєстр. 20. 12. 2005 р., КІ № 10761, Харків, 2006-2009.
5. Кеба М. Естетична виразність спортивного бального танцю. *Культура і сучасність*. №2, 2019. С. 102-106.
6. Кеба М. Спортивний бальний танець у контексті наративного дискурсу. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Вип. 31, том 1, 2020. С. 136-140.
7. Павлюк Т. Англізація та канонізація бального танцю наприкінці ХІХ — на початку ХХ століття. *Вісник НАККіМ*, 2021. №3. С. 140-145.
8. Павлюк Т. Бальна хореографія: монографія. Київ: НАККіМ, 2017. 174 с.
9. Павлюк Т. Мистецтво бальної хореографії: історія та тенденції розвитку: монографія; НАН України, Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського. - Київ : Довіра, 2020. - 290 с.
10. Павлюк Т. Роль бальної хореографії та її культурної місії в суспільстві: структурно-функціональний аналіз. *Культура України*, 2012, вип. 36. С. 213-220.
11. Сизоненко В. Історичний розвиток бальних танців латиноамериканської програми: компаративний аналіз. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Вип. 54, том 2, 2022. С. 2-14.
12. Спесивих О. Детермінанти успішності пар у спортивному танці. *Молодіжний науковий вісник*. 2012. С. 119-121.
13. Спінул І., Спінул О. Сутність поняття «виконавська майстерність» у спортивних бальних танцях. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*, 2023. Вип. 209, с. 368-373. <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2022-1-209-368-373>.
14. Спінул І., Спінул О. Теоретико-методологічні основи підготовки майбутніх фахівців сучасних бальних танців. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. 2021. Вип. 195. С. 128-133.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Харківської державної академії культури [Електронний ресурс] : сайт. — Режим доступу: <http://lib-hdak.in.ua/>.
2. Репозиторій ХДАК [Електронний ресурс] : сайт. — Режим доступу: <http://195.20.96.242:5028/khk dak-xmlui/>.

3. Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка [Електронний ресурс] : сайт. – Режим доступу: <https://korolenko.kharkov.com/>.
4. Вікіпедія : вільна енциклопедія [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ru.wikipedia.org/wiki>.

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

**ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ
Латиноамериканський бальний танець та методика його викладання**

для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 024 Хореографія
освітньої програми **Бальна хореографія**

Укладачі:

БЕРДНІК Микола Миколайович, викладач кафедри
сучасної та бальної хореографії;
ШКУРСЄВ Кирило Іванович, старший викладач кафедри
сучасної та бальної хореографії, кандидат мистецтвознавства,
заслужений тренер України зі спортивних танців.

Друкується в авторській редакції

Комп'ютерний набір М. М. Берднік

Підписано до друку 29.04.2024 р. Формат 60x84/16.
Гарнітура «Times». Папір для мн. ап.
Ум. друк. арк. 7,67. Обл.-вид. арк. 8,52.

Адреса редакції і видавця:
ХДАК, Україна, 61057, м. Харків, Бурсацький узвіз, 4
тел. (057) 731-27-83. e-mail: rvv2000k@ukr.net.
Свідоцтво про держреєстрацію ДК №3274 від 04.09.2008 р.